

[Aksel Larsen.]

fællesskab med et land, vi er i krig med. Jeg er overbevist om, at hvis vestmagterne ville erkende, at det er det, det drejer sig om, grænsedragningen i efterkrigstidens Centraleuropa, så kunne vi også uden vanskeligheder opnå en tilfredsstillende ordening for Vestberlin. Den lange periode af manglende forhandlingsevne fra vestmagternes side, vi har gennemlevet, har vel bevirket, at denne ordening for Vestberlin ikke kan komme til at omfatte hele Berlin. Der tales højstemt om Vestberlin, om ikke at svigte vestberlinerne og om at stå fast på sine rettigheder og forbindelseslinjer, og tonefaldet er omtrent det samme, som vi i dag hørte fra det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, der med patos sagde: her er ikke tale om, hvorvidt man vil gå i krig for Berlin. Her er tale om hele den frie verdens fremtid og om, hvorledes ikke mindst de små folk vil se på deres fremtid, hvis Berlin prisgives.

Ja men det er netop den indstilling, det er den letfærdige tale om konflikter og konfliktmuligheder, der kan føre til krig, og man kan ikke tillade sig blot at øge risikoen for krig uden at gøre sig klart, hvad krig er. Hvis man ikke var klar over det før — det burde man være, og jeg gik ud fra, at det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft var det; han har dog før talt om, at vi lever i paddehattens skygge — ved man vel, at det fra to sider kategorisk er blevet erklæret, at en kommende krig vil blive en krig med kernevåben. Det har som bekendt Sovjetunionens statsminister, Khrustjov, erklæret meget tydeligt og kategorisk, og det er gentaget så sent som den 24. september af USA's forsvarsminister, Robert MacNamarra, som gjorde opmærksom på, at det faldt ikke USA's regering ind at skaffe sig et stort underskud på statsbudgettet for at få et ordentlig lager af kernevåben, uden at det også var for at bruge dem. Det vil sige, at kommer krigen, også selv om den kun kommer, fordi man vil stå fast på rettigheder i Berlin, som det

hedder sig, i stedet for at erkende, at man burde forhandle om en ordening af de tyske grænseproblemer, ja, så er der udsigt til, at det bliver en atom- og brintbombskrig med alle de følger, ikke blot for Tyskland og for Danmark, men for hele menneskeheden, dette vil få.

Her kan jeg ikke lade være at bede den højtærede formand om tilladelse til at bringe et citat af, hvad den engelske militærkommentator Stephen King-Hall for nylig skrev i et læserbrev til bladet *The Observer*. Stephen King-Hall skrev bl. a. følgende:

„Når folk tager og skriver om Berlin-krisen og bruger ordet KRIG, er det en fornærmelse mod sandheden ikke at tilføje ordene: „Ved KRIG forstår jeg den civiliserede verdens totale tilintetgørelse“. Jeg tror desværre, at tusinder af mennesker, navnlig i De Forenede Stater, når de læser om militære opbygninger i forbindelse med Berlin, rent instinktivt forestiller sig sådanne fænomener som værende forbundet med en mulig krig af den type, som eksisterede før kernevåbnene. En krig i 1961 er af en ganske anden art. „Vi er rede til at gå i krig for at beskytte vore rettigheder i Berlin!“ — det lyder ædelmodigt, omend faretruende. „Vi er rede til totalt at tilintetgøre hele den civiliserede verden for at o.s. v.“ — det lyder som det forbandede vrøvl, det er.“

Så vidt Stephen King-Hall. Jeg synes, han rammer plet med denne formulering.

Det, man skal være klar over, er, at hvis man ikke kan, eller hvis man ikke vil — og jeg er ikke klar over, hvad der er i vejen med vestmagterne, hvad der mest er grunden til, at de holder sig tilbage, om det er, fordi de ikke kan, om det er, fordi de ikke vil, eller om det er, fordi de ikke tør forhandle af frygt for kansler Adenauer — hvis man ikke kan, vil eller tør indlade sig på realitetsforhandlinger om Tysklands-spørgsmålet, risikerer man netop villet eller uvillet en krig. Den højtærede udenrigsminister siger, at det er virkelig FN's op-